

СЕЗОНА 2023/2024

Извјештај о надзору над респираторним вирусним инфекцијама у 47. недјељи 2023. године

(20.11 - 26.11.2023) у Републици Српској

У 47. недјељи 2023. године, домови здравља Републике Српске су пријавили 5.155 акутних респираторних инфекција (ARI), док је обољења сличних грипи (ILI) регистровано 499. У болницама у Републици Српској у овој седмици пријављено је 103 обољелих од тешке акутне респираторне инфекције (SARI) и то 65 у УКЦ Републике Српске, 12 у ОБ Градишка, по девет у ОБ Добој, 11 у ОБ Бијељина, три у ОБ Фоча и један у ОБ Невесиње. Од почетка сезоне укупно је пријављено 35.052 ARI инфекција, ILI инфекција 3.766, док је SARI инфекција од почетка укупно регистровано 457.

Највећа учесталост обољења сличних грипи (ILI) до сад су пријавиле регије Источно Сарајево и Фоча. Највећи број обољелих од ARI и ILI инфекција је у узрасној групи 5-14, док су у категорији SARI инфекција највише оболијевале особе у узрасној групи 65 и више.

У складу са препорукама међународних организација које иду у правцу интегрисања надзора над тешким акутним респираторним инфекцијама (COVID-19, грипа и инфекције узроковане респираторним синцицијалним вирусом (RSV), ове сезоне SARI случајеви обухватају случајеве односно особе које се јављају због сумње на инфлуенцу, COVID-19 и RSV под условом да симптоми таквих особа задовољавају критеријуме дефиниције случаја за SARI. Претходне три сезоне SARI случајеви, за које се извјештавало у овом извјештају (кроз SARI надзор), су подразумијевали SARI случајеве код којих је искључено обољење COVID-19. У складу са наведеним, у овој сезони очекујемо већи број пријављених SARI случајева.

Тестирање

У референтној лабораторији Института за јавно здравство Републике Српске у 47. недјељи тестиран је четири ILI и шест SARI узорака на вирусе инфлуенце, SARS-CoV-2 и респираторни синцицијални вирус (RSV), од којих су два SARI узорка била позитивна на SARS-CoV-2.

Смртни исходи

У 47. недјељи пријављено је пет смртних исходи од посљедица тешке акутне респираторне инфекције (SARI), а који су били позитивни на вирус SARS-CoV-2. У питању су особе средње и старије животне доби са бројним коморбидитетима.

Епидемиолошка ситуација у Европи

Према подацима са којима располаже Европски центар за контролу болести и Свјетска здравствена организација, активност респираторних вируса је слична са истим периодом прошле године. Земље су пријавиле мијешану врсту тренда повећања и

смањења активности и озбиљности SARS-CoV-2, при чему су земље на југу ЕУ/ЕЕА углавном у опадајућем тренду, док су земље на сјеверу у растућем тренду. Индикатори озбиљности, хоспитализација, пријема у јединице интензивне његе и стопе смртности наставили су да показују пораст, посебно у старосној групи од 65 година и више. Активност RSV вируса је наставила да расте, са највећим утицајем код дјеце узраста од 0 до 4 године. Активност сезонског грипа остала је на ниском нивоу, иако постоје докази о повећању интензитета и географског ширења у неким земљама. Од тестираних узорака, засад су детектовани вируси инфлуенце А(Н1)пdm09 и Н3.

Вакцинација против грипе

У Институту за јавно здравство Републике Српске 03.11.2023.године почиње вакцинација против грипе (*Vaxigrip tetra*) за категорије становништва које се желе вакцинисати према личном избору. Неопходно је вакцинисати се што прије, јер је потребно око 2 седмице након вакцинације да се развије заштита. Вакцинација се препоручује свим особама које желе смањити ризик оболијевања од грипе, развој компликација, активацију постојеће хроничне болести, посјете љекару, потрошњу лијекова и изостанке са посла, као и дјечи старијој од 6 мјесеци. Посебно се препоручује хроничним болесницима, старијим особама, особама које су професионално или приватно у контакту са особама које припадају ризичним групама те им лако могу пренијети инфекцију, свим здравственим радницима и запосленим у секторима и службама од јавног значаја (полиција, просвјета, комунална предузећа, запослени у вртићима итд), особама које његују малу дјецу. Особе са било којом активном инфекцијом и повишеном температуром треба да сачекају са вакцинацијом до оздрављења.

Заинтересовани се могу вакцинисати сваки радни дан од 8 до 14 часова, а цијена вакцине је **28 KM**.

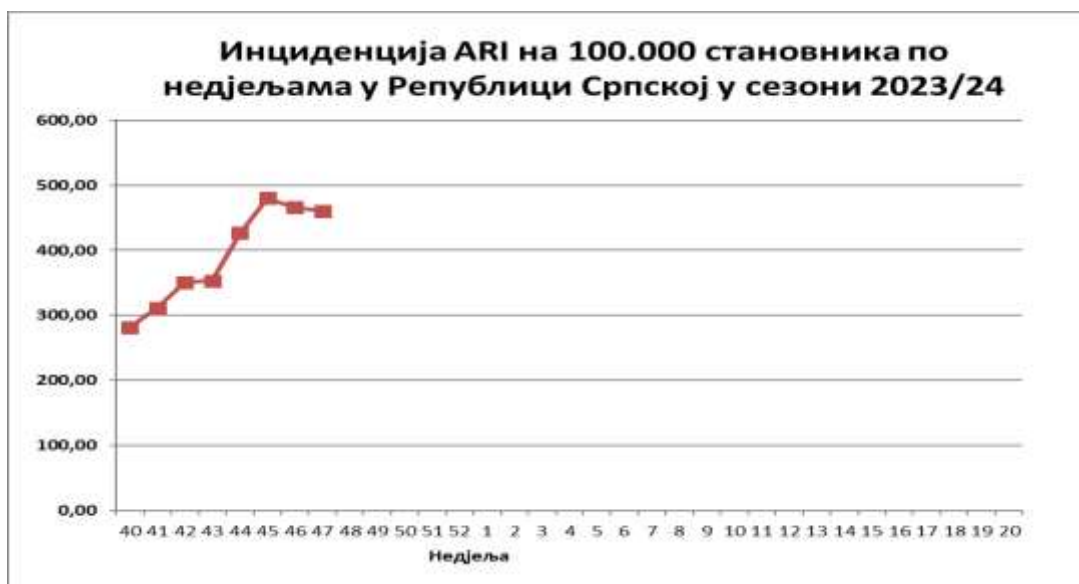
Категорије које су ослобођене плаћања вакцина, а које вакцину против грипа примају у надлежном дому здравља су:

- пацијенти на хемодијализи и особе са трансплантираним бубрегом,
- пацијенти који болују од шећерне болести на инсулинској терапији,
- пацијенти који су лијечени кардиохируршким методама лијечења,
- ХИВ позитивне особе и пацијенти обољели од АИДС-а,
- дјеца лијечена од реуматске грознице са промјенама на срцу,
- дјеца обољела од цистичне фиброзе плућа,
- сви запослени на инфективним клиникама/одјељењима и јединицама интензивне медицине,
- особе које болују од мишићне дистрофије и мултипле склерозе,
- особе које су завршиле са пријемом хемотерапије и тренутно немају клиничких знакова болести,

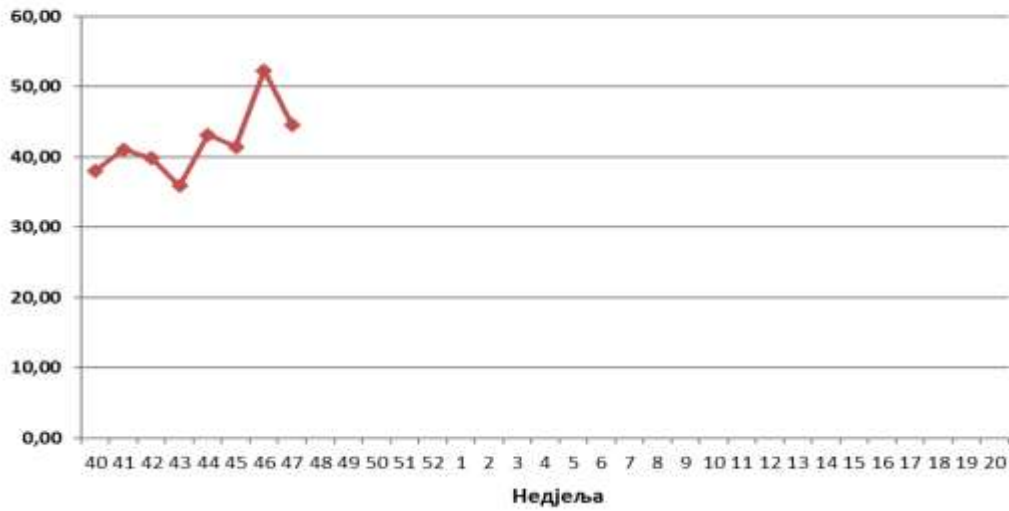
- домови за лица са посебним потребама.

Препоруке и мјере превенције

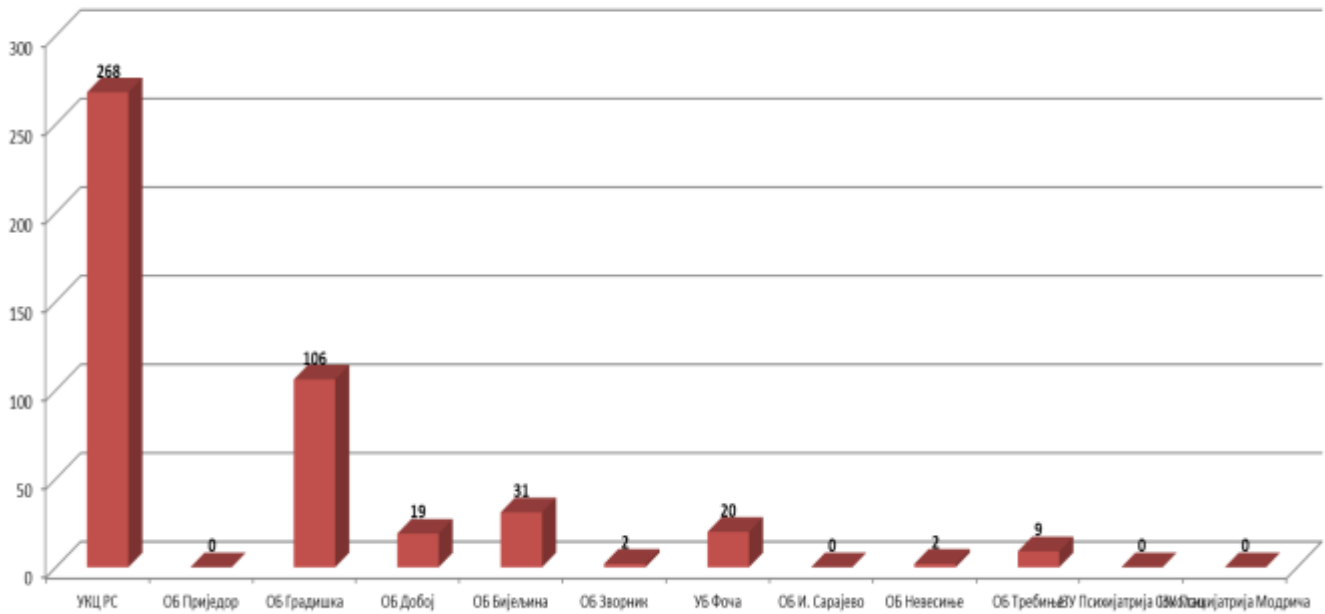
Због већег боравка у затвореном простору и мјестима гдје бораве веће групе људи (учионице, чекаонице, средства јавног превоза, биоскоп итд) неопходно је примјењивати мјере личне, а посебно респираторне хигијене као и хигијене простора у којем живимо и радимо. Поред редовног прања руку топлом водом и сапуном, покривања уста марамицом приликом кихања и кашљања, јако је важно често провјетравати просторије. Дио опште здравствене културе је не само брига о сопственом здрављу, већ и брига о особама у окружењу. У наредном периоду, посебну пажњу треба обратити приликом посјете пацијентима у болницама, као и особама смјештеним у установама за трајни боравак (старачки домови, њега лица са посебним потребама и сл). Трајање посјете треба свести на минимум, у посјету ићи само ако смо сигурни да немамо неку респираторну инфекцију и избјегавати близак контакт са обољелим.

Инциденција ILI на 100.000 становника по недјељама у Републици Српској у сезони 2023/24

Број пријављених обољелих од SARI у болницама у Републици Српској у сезони 2023/24

Извјештај припремила: доц. др сц. мед. Нина Родић Вукмир, начелник Службе за епидемиологију